

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี
ผู้วิจัย : พระมหาสุรศักดิ์ สุรสโกโก (โพธิ์เงิน)
ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พุทธบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
: ผศ.ดร.สิน งามประโคน B.A., M.A., Ph.D.
: ดร.ยุทธิวีร์ แก้วทองใหญ่ B.A., M.A., Ph.D.
วันสำเร็จการศึกษา : ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ๓) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำแก่สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ครู นักเรียน จำนวน ๒๔๐ คน และใช้การสัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๐ รูป/คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติอนุมาน และการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า :

๑. สภาพการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีทั้งในด้านกายภาพ ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหารและนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมประจำวันพระ และด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านกายภาพที่แสดงถึงความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ เช่น มีพระพุทธรูปประจำโรงเรียน มีป้ายพุทธสุภาษิต ป้ายคติธรรม เป็นต้น มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ที่เน้นการคิดแบบมีเหตุผล ถูกวิธี เข้าใจ และรู้คุณค่าแท้ของสรรพสิ่ง ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหาร โรงเรียน และนักเรียนที่มุ่งเน้นรักษาศีล ๕ การยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบต่องาน เติบโตช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงจัง การมีจิตอาสา ฯลฯ และด้านกิจกรรมประจำวันพระตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักพระพุทธศาสนาที่มีการบูรณาการไปสู่การเรียนการสอนในวิชาการต่างๆ กับการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมเชิงพุทธของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีปัจจัยทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ในเชิงบวกนั้นสิ่งที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ ได้แก่ การเอาใจใส่ดูแลของผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งการส่งเสริมจากพระสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนกิจกรรมเชิงพุทธ โดยมีการนำหลักพุทธธรรมและหลักวิถีพุทธมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ปัจจัยเชิงลบ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านบริหารงานทั่วไป โดยในด้านการศึกษายังขาดการบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ นักเรียนขาดความสนใจในรายวิชาพระพุทธศาสนา ด้านงบประมาณยังขาดการบริหารงบประมาณที่นำมาใช้ในกิจกรรมเชิงพุทธ เนื่องจากโรงเรียนมีความปรารถนาที่จะบริหารงบประมาณที่เป็นอิสระ มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมมากกว่าการจัดกิจกรรมเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง ด้านบุคลากร พบว่า ทั้งครู นักเรียนยังไม่ให้ความสนใจและเรียนรู้ในเชิงพุทธอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านบริหารงานทั่วไปนั้นยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธในระดับน้อย

๓. รูปแบบการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำนั้นควรนำอัตลักษณ์ ๒๙ ด้านของโรงเรียนวิถีพุทธมาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาไปสู่การพัฒนาการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ โดยอาจใช้รูปแบบ “PPTAB Model” ที่หมายถึงการพัฒนาด้านกายภาพ (Physical) ให้เป็นที่สัปปายะต่อการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ (Promote the Buddhist way) ด้านการเรียนการสอน (Teaching on Demand) ด้านส่งเสริมกิจกรรมเชิงพุทธ (Activities in Buddhist) เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติที่นำไปสู่ด้านพฤติกรรมเชิงพุทธที่พึงประสงค์ (Behavior)

Dissertation Title : Factors Affecting Administration of Leading Buddhist Oriented School Providing Basic Education Buddhist School of Basic Education Under Nonthaburi Education Service Area

Researcher : Phramaha Surasak Surasakko (Phongoen)

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Educational Administration)

Dissertation Supervisory Committee

: Asst.Prof. Dr.Sin Ngamprakhon B.A., M.A., Ph.D.

: Dr. Yuttawee khawtongyai B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : March 15, 2015

Abstract

This research is purposed to (1) Study about Buddhist Oriented School management of The Basic Education Commission, Nonthaburi Educational Service Area (2) Study about factors affecting of leading Buddhist Oriented School, Nonthaburi Educational Service Area (3) To offer the management form of Buddhist Oriented School to Nonthaburi Educational Service Area.

This research examines the hybrid (Mixed Methods) using a questionnaire to collect data from a sample of administrators, teachers, students, 240 employees, and interviews with experts 10 / person The data were analyzed by. descriptive statistics and analysis of inductive inference (Inductive analysis).

Research Result

1. The condition of the leading schools of Buddhism under the Office of Basic Education Area Quezon, both in physical terms. Teacher behavior Administrators and students The teaching The daily activities of the And the promotion of Buddhism In summary, the average value is high. In physical terms, that represents a school of Buddhism as the Buddha School. Buddhist proverb label epitomizes the label on the highest level, followed by the instruction that emphasizes the idea of a rational being to understand and appreciate the value of the real things. Teacher behavior School of Management And student -oriented precepts 5 easy smile fell pretty good respect for the promotion of Buddhism as having a good relationship. A self-responsibility Sincere willingness to help others To

volunteer, etc. And the daily activities, respectively. Which provides the ability to manage the school, according to Buddhism, which are integrated into teaching in various academic . To encourage the behavior of the personnel involved in Buddhist.

2. Factors affecting the leading schools of Buddhism under the Office of Basic Education Area Quezon found. There are both positive and negative. The positive is that which affects the leading schools of Buddhism Include the attentive care of the administration, faculty, students and parents. Including the promotion of the clergy and local governments to drive Buddhist activities. The introduction of Buddhism Buddhist doctrines and principles are applied appropriately. While negative

Including academic, financial, personnel and general administration . In view of the lack of integration with the teaching of other subjects. Students' lack of interest in the subject of religion. On the budget, the lack of budget to be used in Buddhist activities. But the school budget, the desire to be free. Aimed at the achievement of the overall picture of how the event is just one of the staff found that the students are not paying attention and learning in Buddhist continued. However, the Administration is also a factor affecting the administration of Buddhism in the least. But the school budget, the desire to be free. Aimed at the achievement of the overall picture of how the event is just one of the staff found that the students are not paying attention and learning in Buddhist continued. However, the Administration is also a factor affecting the administration of Buddhism in the least.

3. Management style, leading Buddhist school of the Office of Basic Education Area Quezon found. The school administration should take a leading Buddhist identity of the 29 schools of Buddhism came to be applied in conjunction with the threefold to progress to the development of schools of Buddhism. This may take the form "PPTAB Model". That means developing the physical (Physical) into the Suppaya to learn. The promotion of Buddhism (Promote the Buddhist way) the teaching (Teaching on Demand) in promoting Buddhist (Activities in Buddhist) to facilitate learning and practice that lead to the behavior Buddhist. desirable (Behavior)